

POSEM UNA MIRADA ÈTICA A LA TASCA PROFESSIONAL

Hi ha models tècnics incompatibles amb models ètics? Cal fer canvis tècnics si volem seguir un determinat model ètic? Quins reptes suposa l'ètica aplicada a les organitzacions?

El passat dilluns 29 d'octubre el Comitè d'Ètica del CEESC va organitzar la tercera peixera ètica. En aquesta ocasió l'objectiu era parlar i debatre a l'entorn de com els diferents models professionals defineixen el model d'intervenció.

El treball socioeducatiu amb persones implica disposar d'un fonament teòric, d'una tècnica per traduir el coneixement en accions i també d'una ètica que orienta el professional sobre les seves responsabilitats. Partint del supòsit que el professional actua amb honestetat (no maleficència), és convenient veure que no hi ha una única construcció ètica possible, sinó que cadascun dels diferents models tècnics d'intervenció pressuposen uns deures morals o uns altres i, a la vegada, que determinades definicions dels deures morals determinen els models tècnics que cal utilitzar.

Això fa que l'ètica i la tècnica es retroalimentin entre elles i que es determinin mútuament, de manera que els principis i valors de referència no

es poden pensar al marge dels marcs tècnics de treball, de la mateixa manera que aquests marcs tècnics no poden construir-se al marge dels principis que els professionals han decidit que són la seva referència.

En **Jesús Vilar**, moderador del debat va plantejar els dos eixos de reflexió sobre els quals es va moure la Jornada. D'una banda, de quina manera els diferents models ètics interpreten els principis de l'acció i, de l'altra, fins a quin punt un model tècnic determina les possibilitats ètiques de l'organització. *"És molt interessant i molt necessari que un col·lectiu professional defineixi la seva posició, per exemple, a través d'un codi deontològic, però això no és suficient a l'hora de traslladar l'ètica a la pràctica professional del dia a dia"*.

A partir d'aquesta primera reflexió es va obrir un interessant debat entre en **Joan Canimas**, doctor en Filosofia i màster en bioètica i dret, i la **Maria Jesús Uriz**, doctora en Filosofia, professora de treball social de la Universitat Pública de Navarra.

El debat va començar analitzant com els diferents models ètics interpreten els principis de l'acció i fins a quin punt un model tècnic determina les possibilitats ètiques de l'organització. Els dos ponents van estar d'acord en què és impossible resoldre una problemàtica o qüestió ètica únicament des d'un sol enfocament. Hem d'abordar les problemàtiques ètiques tenint en compte tot els principis, per tant sent principalistes, però també hem de tenir en compte les conseqüències, hem de parlar entre tots els agents i tenir en compte les virtuts de les persones, així com tenint en compte l'ètica de la compassió i de l'hospitalitat. *"Falta una formació dels professionals més en virtuts, en habilitats, en destreses, en emocions... aspectes que des de la psicologia sí que s'han tractat més, però des de l'ètica s'han descurat una mica"*, va comentar **Maria Jesús Uriz**.

Els models de treball determinen i condicionen l'exercici real d'un posicionament ètic; és diferent on posa l'accent un model centrat en el servei (un model molt tècnic) o un model centrat en la persona (amb un caire més ètic). Per tancar aquest bloc, es va comentar que l'auditoria ètica és una eina que serveix per millorar la qualitat ètica de les institucions. El gran repte professional és instaurar mecanismes d'auditories ètiques per millorar la qualitat ètica a les entitats, per tal que les institucions tinguin consciència que el model va més enllà de les pràctiques dels professionals. I que ha de servir per millorar la qualitat ètica de les entitats on treballen els professionals.

Es va entrar en el debat de com s'està formant actualment els professionals sobre ètica i es va evidenciar que hi ha una gran dispersió de criteris de com fer-ho. Cal formar en coneixement ètic però també en virtuts professionals i en habilitats ètiques, per tal de prendre

una decisió ètica de la millor manera possible; per poder anar més enllà d'una ètica conceptual.

Amb el debat amb el públic assistent va sortir la discussió sobre els codis deontològics i la seva utilitat pràctica, així com el debat professional sobre ètica o deontologia. S'entén el codi deontològic com un marc de referència i se situa el repte en desenvolupar la dimensió pragmàtica i trobar la interrelació entre l'ètica i la deontologia; per prendre una decisió ètica, cal tenir en compte la deontologia, però no només.

Per finalitzar, els ponents van exposar dues conclusions. Per un costat, la necessitat de desenvolupar la consciència ètica tant a nivell professional com a nivell institucional i d'avançar en el desenvolupament de la dimensió pragmàtica de l'ètica professional i interprofessional, i es va posar en evidència que els equips interdisciplinaris no poden abordar els conflictes de valor des de la mirada parcial.

"L'ètica transcendeix allò deontològic, el ventall de temes i els nivells d'intensitat de cadascun d'ells és enorme i encara queda molt camí per recórrer en aquestes professions, especialment a l'educació social", va concloure el **Jesús Vilar**, donant per finalitzada la tercera peixera ètica. ●

Cal formar en coneixement ètic però també en virtuts professionals i en habilitats ètiques, per tal de prendre una decisió ètica de la millor manera possible.

Podeu trobar el vídeo complet de la 3a peixera ètica al nostre canal de youtube:
<https://www.youtube.com/user/CEESCTV>.